

SLOBODNA DALMACIJA
TJEDNI PRILOG
NEDJELJA 8. 9. 2013.

**DUBRAVKA
ŠEPAROVIĆ-MUŠOVIĆ,
MEZZOSOPRANISTICA**

*Nagrada Orlando me
liječi od egocentrizma*

OSOBA TJEDNA

MEZZOSOPRANISTICA DUBRAVKA ŠEPAROVIĆ-MUŠOVIĆ NAKON ŠTO JE PO DRUGI PUT DOBILA 'ORLANDA' NA DUBROVAČKIM LJETNIM IGRAMA

U četrdesetima nema više žaljenja za propuštenim

- Sve nagrade koje sam dosad dobila bile su "božji svjetionici" koji pokazuju da sam na pravom putu, pa i ovaj "Orlando" kao oznaka da sam se pronašla u glazbi – govori operna pjevačica, koja je prije Muzičke akademije diplomirala na Arhitektonskom fakultetu

Piše Gabrijele BIJELIĆ • FOTO Željko TUTNJEVIĆ

Mezzosopranistica **Dubravka Šeparović-Mušović** ovo će ljeto pamtiti po drugom osvojenom "Orlando" za najbolju glazbenu izvedbu na Dubrovačkim ljetnim igrama. Nagrada joj je još draža jer dolazi iz rodnog Dubrovnika, gdje joj je svaki nastup dodatan izazov:

- Dvaput dobiti "Orlando" u vlastitom gradu za mene je kao osvojiti "Oscara", neizmjerena čast. Umjetniku se najteže dokazati u vlastitom gradu. Za njega uvijek vrijede stroža pravila i kriteriji nego za one koji dolaze sa strane, jer Dubrovčani žive uz festival, izgradili su visoki stil i kriterije, pa se od vas očekuje vrhunska izvedba. Drugi "Orlando" dokaz je da sam iznad prosjeka, što me veseli jer sam tomu i težila - kaže nam Dubravka o priznanju za nagradeni koncert posvećen 150. godišnjici rođenja hrvatske operne dive Milke Trni-

gdje ponekad ne možeš učiniti više. No, upravo mi je to omogućilo da budem jača - priča umjetnica koja uz magisterij zagrebačke Muzičke akademije ima i diplomu zagrebačkog Arhitektonskog fakulteta.

- Prvo sam diplomirala arhitekturu, a onda se posvetila pjevanju. Dok sam gradila glazbenu karijeru, zatekla bih se u razmišljanjima jesam li ispravno postupila? Mislila sam da bi možda bilo bolje da sam postala arhitektica, radila bih u nekom birou i imala društveni status. No, nekako sam uvijek te trenutke proživjela i išla dalje. Kad si u četrdesetima, nema više žaljenja. Sve nagrade koje sam dosad dobila bile su "božji svjetionici" koji pokazuju da sam na pravom putu, pa i ovaj "Orlando" kao oznaka da sam se pronašla u glazbi - govori operna pjevačica, koja ne taji kako je privatno - užasno komplicirana osoba. Kaže kako u

sljati repertoar. Istina, od supruge nekad očekujem malo više umjetničkog razumijevanja, no to nije lako u današnjim kriznim vremenima kad se poslovni ljudi bore s naplatom i što boljim plasmanom proizvoda na tržištu - svjesna je Dubravka, ponosna majka dvojice sinova.

Toaleta od vreće za krumpir

- Ponekad pomislim da bih se u karijeri više mogla posvetiti sebi da nemam obitelj, no tada ne bih bila kompletna umjetnica. Ne bih mogla dobro pjevati o nečemu što nisam proživjela, a u glazbi je jako puno emocija i likova koji su vezani uz brak, obitelj i majčinstvo. Kad pjevaš o nečemu, nužno je imati određena životna iskustva - smatra Dubravka koja se osim prekrasnim glasom i impresivnim stasom, javnosti nametnula i osebnim modnim kombi-

što i kuham, nosim u sebi glazbenu frazu koju ponavljam. Primjerice, razmišljam o tome što je Wagner htio reći. Kad sam pjevala u Beču, nikako nisam razumjela režiserovu koncepciju komada, pa se nisam mogla ni uživjeti do kraja u ulogu. Ja nisam od pjevača koji će izići na pozornicu i otpjevati kako je zadano. Ako nisam zadovoljna sama sobom, zračim nezadovoljstvom koje svi ostali vide. Sjećam se, uoči bečke premijere Rusalka u Volksoperi, noći sam probdjela razmišljajući o tome što je režiser htio. Sinulo mi je jednog dana kad sam, vozeći se u tramvaju, shvatila da se radi o manipulaciji. Režiser je potvrdio da je to točno i ja sam tek na generalnoj probi zaživjela u ulozi - prisjeća se Dubravka, horoskopska Lavica od glave do pete.

Ja sam Lavica

- Volim astrologiju i rado čitam horoskop. Imam sve moguće karakteristike svojeg znaka, u prvom redu bujnu kosu i jako samopouzdanje. Neki kažu da su Lavovi egocentrični i mislim da se dosta toga sa mnom poklapa. Što se tiče egocentričnosti, držim da svaki umjetnik mora imati dozu ega da ga vodi kroz prve godine karijere. Ako poslije predano radite na sebi, ego postaje sve manji i ono što dolazi do publike više nije naš ego nego najdublja iskrenost. Rekla bih da me upravo ovaj "Orlando" izljuje od egocentrizma i da sam sada puno više urojnena u pravu bit glazbe. Kao

umjetnici, važno mi je prenijeti neku poruku, a ne pokazivati sebe. Sebeljublje sam nadvladala iskustvom i shvatila da postoje važnije stvari u nama samima nego što je ego - kaže naša sugovornica. Na neizbježno pitanje o najdražoj ulozi odgovara kako su njoj sve jednako vrijedne.

- Nemam redosljed najdražih uloga. Za svaku se treba pripremiti i pristupiti joj s jednakim žarom. U mojoj karijeri bilo je uloga koje sam dobro pjevala i one koje nisam dobro pjevala, možda sam više naučila na onima koje nisam dobro otpjevala. Karmen sam, primjerice, otpjevala više od pedeset puta i to mi neizmjereno ide na živce. Sve što se tiče te uloge sam proživjela i više mi ne da pjevati. Imam 43 godine i jasno je da uloge mladih zavidnica više ne mogu pjevati jer su primjerene mladim pjevačicama. Dobra sam u ulogama koje traže promišljanje, u kojima se donosi neki filozofski pogled. To je Wagner, Schönberg i Strauss kojima se u budućnosti mislim posvetiti. Isto tako, svjesna sam da ću se jednom morati povući. Dolaze mlade snage, s više energije i drukčijim pristupom koje samo čekaju svoju priliku. One imaju nove sposobnosti koje ja nakon pedesete neću imati. Režiseri od izvođača danas traže visoku fizičku formu. Sada se mogu penjati gore-dolje uz skaline, no u šezdesetoj to postaje problem. Sigurno je da publika za dvadesetak godina neću maltretirati svojim nekontroliranim vibratom i ostalim što dolazi s godinama, nego ću se nastojati na vrhuncu dostojanstveno povući - odlučna je Dubravka Šeparović-Mušović.

Ne volim kućanske poslove, ni kuhanje, to smatram gubitkom vremena. Ako nešto i kuham, nosim u sebi glazbenu frazu koju ponavljam

ne. Pred početak nove operne sezone u HNK Zagreb gdje je stalno angažirana, Dubravka vrijeme provodi s glazbom u svojoj kući na domak dubrovačke povijesne jezgre:

- Odrasla sam na Pločama, uz najljepši pogled na svijetu, na Dubrovnik i Lokrum. Nagledala sam se izlazaka i zalazaka sunca, juga, valova koji bacaju preko Porporele, bure i to me formiralo kao osobu. Moje odrastanje uglavnom je bilo vezano uz obitelj, mamu Blaženku i tatu Marka. On je bio ugledni liječnik, pa nam se kroz kuću uvijek vrtjelo puno ljudi. Tada sam naučila s njima lako komunicirati, a od tate sam naslijedila pozitivan pogled na život koji mi pomaže protiv depresije u koju je lako upasti kad, kao ja, pjevaš o negativnim sudbinama likova. Ono što me uvijek iznova vuče natrag u Dubrovnik njegova je ljepota koju nigdje drugdje nisam srela, koja je u meni duboko ukorijenjena i od ranih me dana određuje kao umjetnicu. Dakako da sam okusila Dubrovnik i s one druge strane, kao malu sredinu gdje te gledaju ispod oka i

pripremi uloga često zna odlutati i postati nesnošljiva za ukućane.

- Mislim da mom mužu i djeci nije lako sa mnom! Ali bavljenjem glazbom imam osjećaj da svi skupa sudjelujemo u nečemu nesvakidašnjem i razgovaramo o drukčijim temama nego neke druge obitelji. Kad sam nedavno spremala ulogu u Wagnerovoj operi "Lohengrin", sa suprugom sam vodila velike polemike o tome što je sumnja, glavna tema tog djela. I inače mi je lakše kad s nekim verbaliziram dvojbe oko uloge, posebice ako ne dolazi iz svijeta glazbe kao moj suprug - ističe umjetnica, udana za vlasnika privatne tvrtke za prodaju cvijeća, povrća, sjemena i bilja na veliko.

- Moj muž je realan tip, biznismen, i s njim imam sigurnost koja mi omogućuje da ne pjevam za голу egzistenciju. Velika je prednost kad onim što zarađujem ne moram prehranjivati obitelj. Upravo zbog suprugove podrške, mogu usmjeravati karijeru tako da nisam prisiljena prihvaćati svaki angažman, već promi-

nacijama.

- Od malih nogu obožavam modu. Uvijek sam nešto kreirala i šivala. Moja prva kreacija bila je toaleta od vreće za krumpir na kojoj sam probila rukave i navukla je na sebe. Ukućani su bili zgroženi, no ja nisam odustala. Nabavila sam šivaći stroj i mnoge majčine haljine raskrojila, pa čak i vjenčanicu. Uvijek sam maštala o tome da ću imati dovoljno novca da bih sebi kupila nešto lijepo. No, nisam pobornik visoke mode jer mislim da je ona neprikladna današnjem vremenu. Volim imati lijep komad odjeće, nešto otkaćeno i upečatljivo, dobru torbu i nakit. Začudili biste se da vidite kako malo toga imam u ormaru, ali mislim da je sve što imam dobro. Na odjeću gledam kao na trajnu investiciju koju će moći odjenuti i moje snahe - otkriva nam mezzosopranistica, učenica Ruže Pospis-Baldani.

Uz pjevanje joj, kaže, ne ostaje vremena za hobi.

- Ne volim kućanske poslove, ni kuhanje, to smatram gubitkom vremena. Ako ne-

1. S tenorm Jose Curaom na Trsatu
2. Sa Zlatkom Svibenom
3. Hommage a Milka Trnina
4. Na dodjelu Orlando došli su i mama Blaženka i tata Marko
5. Orlando kao Oscar

ROCK I OPERA

Uz talent koji dobiješ od Boga ide i onaj "trgovčki" dio. Prirodni dar mora se dobro prezentirati publici koja često misli da su djela klasične glazbe preduga i zamorna. Dakle, imaš veliku barijeru zato što ljudi misle da je opera dosadna, pa kao umjetnik imaš zadaću dokazati suprotno i isporučiti količinu energije kao rock zvijezda na koncertu pred 30 tisuća ljudi. Ako je koncert na kraju zanimljiv, odradila sam svoju misiju.

FRIZER I MANIKURA ZAMARAJU

S glazbom živite od jutra do mraka, s njom živite u sebi i mučite sve oko sebe. Bavim se sama sobom zbog promišljanja glazbe, onako psihološki. Voljela bih imati više vremena za fitness, masaže, frizera, ali kad ja dođem u frizera, doslovce poludim. To mi je gubljenje vremena. I manikura mi je nešto bezveze. Ne mogu se u tome opustiti. Glazba je ono što radim, to je moje opuštanje i naprežanje u isto vrijeme - veli Dubravka.

MOJA DJECA MORAJU BITI ODLIČNA

S djecom sam jako stroga, jer smatram da moraju biti odlični daci. Vremena su takva da već od prvog razreda osnovne odlučuješ što ćeš biti kasnije u životu. Stariji sin Din ima dvanaest godina, a mlađi Denis osam. Jedan je sedmaš, a drugi trećaš, pa ću uza sav posao koji radim, morati kao orao nad njima bdjeti, kontrolirati svaku zadaću. Očekujem da obojica završe fakultete i nađu normalan posao, a sve to polazi od sadašnjeg trenutka.

OKO ARHITEKTICE

Mislim da su se unutar dubrovačke gradske jezgre dogodile nepotrebne nadogradnje, a izvan grada mi to pogotovo smeta. Mislim da su objekti preblizu jedan drugome, sve je nekako gusto. Previše je betona, ne poštuju se mnoga mediteranska obilježja arhitekture. Pogledom s Porporele prema Pločama izviru kojekakvi objekti koji nisu obloženi u potpunosti kamenom, prometna infrastruktura nije riješena... Ulice su preuske i znam da je to ogroman problem koji se ne može tako brzo riješiti. Ono neponovljivo što su naši preci davno napravili u Dubrovniku, ovakvom izgradnjom nismo uspjeli sačuvati. Treba prilagoditi potrebe današnjih ljudi tradicionalnim vrijednostima. Mislim da je to veliki izazov za dubrovačke arhitekte.

